

**GHIDUL DE FORMARE A
CONSILIERULUI DE PROBAȚIUNE
ÎN ACTIVITATEA DE CONLUCRARE CU
COMUNITATEA**

CUPRINS

I.	NOȚIUNI INTRODUCTIVE	3
II.	IMPORTANȚA IMPLICĂRII COMUNITĂȚII ÎN ACTIVITATEA DE PROBAȚIUNE. PRINCIPII DE COLABORARE	5
III.	CONSTITUIREA PARTENERIATELOR	7
IV.	COLABORAREA INTERINSTITUȚIONALĂ. LUCRUL ÎN REȚEA ...	9
V.	ATRIBUȚIILE ȘI COMPETENȚELE PARTENERILOR PROBAȚIUNII	12
	5.1 Administrația publică locală	12
	5.2 Serviciul de asistență socială comunitară	14
	5.3 Serviciul de asistență psihopedagogică	15
	5.4 Inspectoratul de poliție	17
	5.5 Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă	17
	5.6 Centrul de sănătate prietenos tinerilor	18
	5.7 Biserica	19
	5.8 Organizațiile neguvernamentale	20
VI.	CONCLUZII.....	29
VII.	BIBLIOGRAFIE.....	29

I. NOȚIUNI INTRODUCTIVE

Probațiunea este rezultatul legitim al evoluției societății omenești în domeniul sancționării celor care au săvârșit fapte ce intră sub incidența legii penale. Ea constituie un stadiu superior de punere în executare a unor sancțiuni aplicate, constituind o alternativă la sistemul vechi de izolare a făptuitorului de restul comunității, care asigură garanții multiple de reintegrare mai facilă a condamnatului în societate ulterior executării pedepsei.

Probațiunea exprimă o formă de clemență a statului de drept pentru infractor, constituie „o a doua șansă” acordată celui care a săvârșit o infracțiune cu o pericolozitate socială mai redusă, pornind de la aprecierea că respectarea legii și adoptarea unui comportament conform cu legea vor fi posibile numai prin formarea atitudinilor și comportamentelor adecvate cu privire la familie, religie, loc de muncă și modul de petrecere a timpului liber. Din această perspectivă, probațiunea ajută și participă la înfăptuirea actului de justiție, acordând „asistența socială pentru justiție”, înglobând activități menite să sporească eficiența sistemului de justiție penală, contribuind la individualizarea administrativă a executării sancțiunii penale.

Probațiunea există pretutindeni în lume, în țări dintre cele mai diferite din punct de vedere politic sau cultural. Cuvântul „probațiune” este utilizat ca un termen internațional, care depășește diferențele de limbă sau sistem juridic.

Instituțional, serviciul de probațiune în Republica Moldova a fost creat la 12 ianuarie 2008. În 2008 a fost adoptată Legea cu privire la probațiune.

Probațiunea semnifică evaluare psihosocială, control al persoanelor aflate în conflict cu legea penală și resocializarea lor, adaptarea persoanelor eliberate din locurile de detenție, pentru preîntâmpinarea săvârșirii de noi infracțiuni.

Probațiunea dispune de strategii de intervenție în toate etapele procesului de înfăptuire a justiției penale.

Astfel, există probațiune:

- presentențială – evaluarea psihosocială a personalității bănuțitului, învinutului, inculpatului;
- sentențială în comunitate – activități orientate spre reintegrarea socială a persoanelor eliberate de pedeapsa penală prin asistență, consiliere, controlul comportamentului și supravegherea respectării obligațiilor impuse de instanță;
- penitenciară – activități socioeducative desfășurate în penitenciar și activități de pregătire pentru liberare din locurile de detenție;
- postpenitenciară – acordare de asistență persoanelor eliberate din locurile de detenție în scopul reintegrării lor în societate.

Activitatea de probațiune are un scop dublu: protecția comunității prin monitorizarea continuă a comportamentului infractorului și reintegrarea socială a acestuia.

Subiecți ai probațiunii sânt:

- persoanele bănuite, învinuite, inculpate pentru care s-a solicitat referatul presentențial de evaluare psihosocială a personalității;
- minorii liberați de răspunderea penală;
- persoanele liberate condiționat de răspunderea penală;
- persoanele liberate de pedeapsa penală;
- persoanele eliberate din locurile de detenție care au solicitat asistență postpenitenciară;
- persoanele condamnate sau sancționate la muncă neremunerată în folosul comunității, precum și cele private de dreptul de a ocupa o anumită funcție sau de a exercita o anumită activitate.

Probațiunea este considerată întotdeauna ca sancțiune și include două aspecte: al pedepsei, ce o plasează în contextul reacției organizate a societății în cazul nerespectării normelor penale scrise, și al ajutorului, asistenței, ce o plasează în contextul solidarității umanitare a societății față de membrii săi.

Sistemul de probațiune își desfășoară activitatea sa în cooperare și colaborare cu alte servicii din cadrul sistemului de justiție, cu servicii sociale și cu societatea civilă. Fapt ce este stipulat în cadrul art.2/7 pct.6 al Legii cu privire la probațiune “activitatea de asistență și consiliere presupune și implicarea autorităților publice, a cultelor religioase și a părților lor componente, a altor organizații neguvernamentale în soluționarea problemelor subiectului probațiunii”. Astfel, organul de probațiune, pe lângă rolul pe care îl au, primesc și expertiza de a identifica instituțiile comunitare care dețin cele mai relevante resurse necesare procesului de reintegrare în comunitate a unor categorii de infractori și de a le implica în soluționarea nevoilor care au determinat manifestarea comportamentului infracțional, în vederea asigurării unui climat sigur comunității respective.

II. IMPORTANȚA ȘI NECESITATEA IMPLICĂRII COMUNITĂȚII ÎN ACTIVITATEA DE PROBAȚIUNE. SITUAȚII CONCRETE ÎN CARE SE IMPUNE COLABORAREA BIROULUI DE PROBAȚIUNE CU ALTE INSTITUȚII COMUNITARE. PRINCIPII DE COLABORARE

Instituția probațiunii este prin excelență una comunitară, intervenind între instituțiile statului și reprezentanții societății civile, pentru sporirea șanselor de reinserția socială a persoanelor ce le sunt încredințate pentru supraveghere. Obiectivele urmărite de instituția probațiunii sânt:

- reintegrarea socială a persoanelor care au săvârșit fapte prevăzute de legea penală,
- atragerea și implicarea activă a comunității în procesul de reintegrare socială a persoanelor care fac obiectul activității de probațiune,
- asigurarea echilibrului între nevoile siguranței sociale a comunității și nevoile specifice ale infractorului.

Participarea comunității la reintegrarea în societate a infractorului reprezintă o resursă majoră. Comunitatea, în special persoanele private, organismele, serviciile publice și private trebuie să fie informate corespunzător asupra naturii, conținutului, modului de executare a sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate, astfel încât să le poate înțelege temeiul și să le considere ca răspunsuri adecvate și credibile pentru comportamentele delincvente. Intervenția organului de probațiune, responsabil de executarea sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie să fie **completată** cu toate resursele utile din comunitate cu scopul de a-și asigura măsurile preconizate pentru acoperirea nevoilor condamnaților și pentru a le menține drepturile. Participarea comunitară trebuie utilizată cu scopul de a permite subiectului de probațiune să dezvolte legături reale cu comunitatea, de a-i face conștienți de interesul pe care comunitatea li-l arată și de a lărgi posibilitățile de contacte și de sprijin.

Comunitatea trebuie să devină tot mai conștientă atât de drepturile cât și de obligațiile sale, neuitând că de fapt, eșecul persoanei care a comis o infracțiune reprezintă în același timp și propriul eșec, precum și ideea că simpla izolare a infractorului nu este o soluție. În contextul probațiunii, comunitatea trebuie să își aloce noi atribuții în vederea redefinirii rolului social al membrului său condamnat penal, care are nevoie de acceptare, de o abordare individuală.

Serviciul de probațiune, având rolul de a proteja comunitatea și a asigura reintegrarea socială a infractorilor, identifică atrage și reunifică toate resursele de care dispune comunitatea locală și totodată contribuie la dezvoltarea spiritului comunitar și a sentimentului de responsabilitate față de problema infracționalității.

În concret, procesul de reintegrare socială se realizează în următoarele stadii:

- *colectarea informațiilor necesare despre subiectul probațiunii,*
- *stabilirea nevoilor subiectului probațiunii,*
- *identificarea resurselor existente în comunitate, care ar acoperi nevoile subiectului probațiunii,*
- *planificarea intervenției,*
- *monitorizarea și adaptarea intervenției.*

În cazul în care este identificată o nevoie a subiectului probațiunii, urmează a fi acordat un sprijin la nivelul calității recunoscute. Identificarea nevoilor subiectului probațiunii se realizează în cadrul unei evaluări integrale a situației personale și sociale a acestuia. În urma procesului de investigare sânt stabilite necesitățile beneficiarului vizavi de :

- situația familială,
- locuință,
- situația școlară, educație,
- locul de muncă, calificarea profesională,
- situația financiară,
- starea de sănătate fizică și mentală,
- abilități sociale și cognitive,
- *vicii, dependențe,*
- discriminare, etichetare,
- necesități speciale.

Constatarea nevoilor subiectului probațiunii face posibilă identificarea resurselor și oportunităților din comunitate și implicarea acestora în sprijinul beneficiarului pentru acoperirea nevoilor sociale, ce ar putea deveni nevoi criminogene.

În acest context, potrivit al.6 al art.2 /7 al Legii cu privire la probațiune prin prisma activităților de asistență și consiliere se impune necesară implicarea autorităților publice, a cultelor religioase, a organizațiilor neguvernamentale, persoanelor private în activitatea de probațiune.

În cele ce urmează, listăm alte situațiile concrete în care se impune extrem de necesară colaborarea birourilor de probațiune cu alte instituții. Aceste situații se raportează la tipurile principale de activități ce cad în sarcina birourilor de probațiune, a căror realizare obiectivă depinde doar de eficiența unei colaborări interinstituționale pe plan local.

- Referatul prezentențial de evaluare psihosocială a personalității

Pentru întocmirea referatului de evaluare, în baza pct.9 din **ORDIN** Nr. 299 din 02.05.2018 consilierul de probațiune solicită:

- 1) evaluarea socială inițială sau complexă a situației copilului și a familiei lui de la autoritatea tutelară;
- 2) fișa de caracterizare psihologică de la instituția de învățământ în care învață minorul;
- 3) evaluarea psihologică primară sau complexă de la Serviciul de asistență psihopedagogică;
- 4) după caz, solicită altă informație de la membrii familiei, sau unitatea la care persoana își desfășoară activitatea, precum și contactează alte surse de informații, cum ar fi medici, sau alți specialiști care pot contribui la reflectarea tabloului psihosocial al personalității bănuțului, învinuțului sau inculpatului.

Se observă, caracterul imperativ al colaborării interinstituționale în procesul evaluării. În definitiv, este important să se evedențieze, cât mai obiectiv și cât mai aproape de adevăr, situația personală a celui evaluat. Lipsa de răspuns a organizațiilor comunitare în procesul evaluării poate determina furnizarea către organele judiciare a unor informații lacunare, eronate și, prin urmare, chiar dispunerea unei soluții eronate cu consecințe negative asupra comunității respective.

Activitatea consilierului de probațiune de a întocmi rapoarte pentru copilul care a săvârșit fapte penale trebuie să se realizeze în strânsă colaborare cu activitatea angajatului Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului.

- Supravegherea respectării obligațiilor în cadrul suspendării condiționate a executării pedepsei

Art.90 al.6 CP RM reglementează expres obligațiile impuse de instanța de judecată, pentru a căror supraveghere eficientă este necesară implicarea în activitatea de probațiune a altor instituții publice.

Dacă persoanei condamnate i s-a impus de către instanța de judecată executarea obligației *de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului competent*, în monitorizarea respectării acestei obligații, potrivit capitolul IV secțiunea 1 din Instrucțiunea cu privire la organizarea activităților de probațiune sentințială și postpenitenciară în privința condamnaților adulți și minori, consilierul de probațiune, responsabil de caz, va colabora cu organele de poliție

și cu administrația publică locală, care vor sesiza orice modificare intervenită în cazul schimbării domiciliului de către condamnat.

În cazul în care persoana condamnată este obligată să nu frecventeze anumite locuri stabilite de instanță, consilierul de probațiune, responsabil de caz, păstrează o legătură permanentă cu reprezentanții autorităților publice locale, organelor de poliție, precum și cu orice persoane fizice și juridice care ar putea oferi informații privind frecventarea de către persoana condamnată a locului supus interdicției (capitolul IV, secțiunea a 2-a pct.4.2.1 Instrucțiunea cu privire la organizarea activităților de probațiune sentințială și postpenitenciară în privința condamnaților adulți și minori).

Dacă una dintre obligațiile impuse de instanță persoanei condamnate este aceea de „*a urma un tratament de alcoolism, narcomanie, toxicomanie sau boală venerică*”, biroul de probațiune identifică pe plan local unitățile sanitare, organizațiile, instituțiile sau specialiștii care desfășoară programe de recuperare a toxicomanilor sau alcoolicii pentru a asigura persoanelor condamnate servicii specializate. Într-o astfel de situație, se impune necesitatea încheierii de către birourile de probațiune a unor acorduri prin care să se reglementeze proceduri concrete de colaborare.

- Probațiunea penitenciară

La etapa de pregătire către liberare și reintegrare socială a deținuților se impune colaborarea cu instituții guvernamentale și organizații necomerciale. În art.11 al Legii cu privire la probațiune, capitolul VI al Regulamentului cu privire la pregătirea pentru liberare a condamnaților se conferă specificitate scopului pentru care este necesară colaborarea „în vederea creării unor posibilități de pregătire profesională; facilitării angajării în câmpul muncii; facilitării plasării în instituții de plasament etc.”.

La resursele din comunitate se va recurge și în cazul prevenirii cu succes a delincvenței juvenile. În acest sens eforturile vor fi orientate spre oferirea unei game largi de servicii și programe de prevenire specializate. Un accent deosebit se va pune pe interacțiunea dintre serviciile sociale, învățământ, sănătate, sistemul de justiție, organizații de tineret în cadrul comisiilor multidisciplinare și interdisciplinare, reieșind din faptul că aceste parteneriate poartă un caracter planificat, coordonat.

În acest context se poate remarca, că sunt instituții publice, organizații neguvernamentale, precum este stipulat în articolul 20 din Legea cu privire la probațiune precum și alte acte normative în vigoare, cu care birourile de probațiune trebuie să colaboreze

pe plan local în activitatea de întocmire a referatelor de evaluare, în derularea procesului de control al respectării obligațiilor și acordării asistenței, consilierii.

Colaborarea dintre serviciile de probațiune și comunitate se realizează conform următoarelor principii:

- tratarea cu demnitate și respect a subiectului probațiunii și a persoanelor implicate în activitatea de parteneriat,
- acordarea de servicii pentru acoperirea nevoilor specifice ale subiectului probațiunii,
- atitudine nediscriminatorie față de subiectul probațiunii,
- evaluarea periodică a operativității și eficienței colaborării,
- principiul transferului de imagine,
- principiul transparenței,
- posibilitatea rezilierii unilaterale a acordului în cazul apariției unor situații speciale ,
- principiul concentrării activităților și a informării reciproce;
- atragerea și implicarea altor parteneri,
- principiul confidențialității,
- principiul pregătirii profesionale în comun a instituțiilor partenere.

Colaborarea cu instituțiile din comunitate, cu diverse organizații guvernamentale și asociații internaționale contribuie la realizarea eficientă a sarcinilor și obligațiilor sistemului de probațiune în contextul implementării sancțiunilor comunitare, dezvoltării strategiilor de prevenire a infracțiunii și oferă posibilitatea dezvoltării sistemului de probațiune.

III. CONSTITUIREA PARTENERIATELOR. ACORDUL DE COLABORARE

Implementarea sancțiunilor și măsurilor comunitare implică colaborarea activă cu actorii comunitari. În acest sens, o abordare efectivă presupune stabilirea relațiilor de parteneriat între sistemul de probațiune și actorii principali la toate nivelele: național, regional și local. Parteneriatele constituite reprezintă o metodă de sporire a performanțelor pentru realizarea unui scop comun: reintegrarea socială a subiecților de probațiune și asigurarea securității comunității. Întru realizarea scopului comun, partenerii vor acționa împreună fără pierderea identității profesionale și fără pierderea responsabilității. Stabilirea parteneriatelor implică inovare, tendință creativă. La inițierea unei relații de parteneriat, este necesar de a identifica clar natura problemelor care urmează a fi soluționate. După care se va determina dacă există o

instituție care poate să-și asume responsabilitatea, spre a fi implicată în soluționarea problemelor.

Criteriile de selectare a potențialilor partenerilor trebuie să se refere la scopul parteneriatului și trebuie să includă:

- competența lor și resursele mai ample, inclusiv, dacă e cazul, capacitatea de conducere;
- accesul la informație;
- acoperirea pe care o prezintă la fața locului (adică, dacă acoperă timpul corect și mărimea teritoriului);
- caracterul acceptabil/legitim pentru exercitarea rolului său, inclusiv anumită independență;
- pregătirea lor de a colabora în baza unui echilibru adecvat al puterii economice sau organizatorice și expertiză între parteneri;
- un echilibru adecvat între independență și implicare;
- coinciderea scopurilor parteneriatelor cu responsabilitățile existente;
- dispunerea de motivare suficientă profesională, sau personală de asumare a responsabilității;
- potențialul de a explora noi metode de activitate atât la faza începătoare, cât și pe parcursul existenței parteneriatului.

Parteneriatul eficient necesită existența încrederii între parteneri, sau dezvoltarea acestei încrederi, care poate dura în timp și care necesită anumite eforturi. Aceasta constituie un motiv pentru care crearea parteneriatelor de scurtă durată poate fi mai puțin eficientă decât crearea parteneriatelor de lungă durată. În versiunea bună, trebuie să existe parteneriate de lungă durată în combinație cu parteneriate flexibile, de scurtă durată.

Organizarea parteneriatelor este determinată de analiza inițială a problemelor. Pe baza acestei analize sânt examinate acțiuni strategice și imediate, tipuri de intervenții. În cadrul parteneriatului trebuie creat un cadru de proceduri funcționale, stabilită o procedură de lucru, trebuie obținută o definiție clară și o delimitare a competențelor individuale ale partenerilor, obținută responsabilitatea acestora. Parteneriatul trebuie să aibă o structură. Partenerii trebuie să discute așteptările reciproce.

Pentru a menține și a monitoriza toate condițiile benefice create în baza parteneriatului sunt necesare eforturi. Trebuie adoptate practici de bună supraveghere cu privire la revizuirea, monitorizarea și atingerea scopurilor, metodelor, planurilor de acțiune pentru a spori eficiența și a menține încrederea.

Partenerii trebuie să colaboreze cu presa, și publicul în general, pentru a asigura acceptarea în continuare a parteneriatelor și a activităților lor specifice, în particular, să informeze privind progresul în implementarea obiectivelor, să prezinte rezultatele obținute și ale evaluărilor externe.

Parteneriatul reprezintă unul dintre cele mai importante principii care guvernează activitatea serviciului de probațiune în general și activitatea de asistență și consiliere în mod special.

Acordul de colaborare poate fi considerat un document procedural, întrucât relevă modul și termenii în care se oficializează relația de parteneriat dintre un birou de probațiune și instituția din comunitate.

Conform punctului 3.14, capitolul III din Instrucțiunea cu privire la organizarea activităților de probațiune sentințială și postpenitenciară în privința condamnaților adulți și minori, pentru acordarea tuturor tipurilor de asistență birourile de probațiune semnează, în mod obligatoriu, acorduri de colaborare cu toți partenerii locali.

Acordul de colaborare va cuprinde:

- *Părțile semnatare,*
- *Obiectul acordului,*
- *Tipul serviciilor,*
- *Durata acordului,*
- *Obligațiile părților,*
- *Data încheierii acordului,*
- *Semnătura părților.*

Desigur că în actele normative ce indică necesitatea colaborării interinstituționale nu sunt surprinse dimensiuni precum: cadrul legal care reglementează funcționarea acordului, obligații comune ale părților, modalități de rezolvare a conflictelor, condiții de finalizare a acordului, modalități de colaborare între parteneri, indicatori de performanță, condiții de monitorizare etc., motiv pentru care este important să se facă apel la legislația în materia încheierii acordurilor. Unele dintre aceste aspecte pot fi cuprinse în cadrul acordului, altele însă într-o anexă a acestuia, care să reglementeze metodologia de colaborare, adică modul concret prin care părțile își vor atinge scopul propus. Chiar dacă structura acordului suportă adaptări în conformitate cu dimensiunile surprinse mai sus, condiția esențială, dacă optăm pentru introducerea lor într-un acord, este ca acele aspecte să fie înțelese și internalizate de reprezentanții serviciilor.

Pentru a evidenția necesitatea creării unei structuri uniforme pornind de la prevederile legale în materia colaborării, se vor lista mai jos câteva exemple în ce privește conceperea acordurilor.

MODEL DE ACOR DE COLABORARE

Părțile semnatare: Biroul de probațiune _____ și Agenția Teritorială pentru Ocupare a Forței de Muncă (ATO FM) din mun. _____.

Obiectul protocolului: Colaborarea părților în: derularea planurilor de probațiune, derularea unor programe speciale de reinsertie socială.

Scopul colaborării: întărirea gradului de siguranță comunitară, prevenirea săvârșirii din nou a unor infracțiuni, reintegrarea în comunitate a persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

Grupul-țintă:

- persoane liberate de răspundere penală, liberate de pedeapsă penală, precum și cele grațiate, care necesită asistență și consiliere.

Tipul de servicii specializate de care pot beneficia persoanele menționate la categoria grup-țintă:

- orientare profesională, urmarea unor cursuri de calificare/recalificare profesională, identificarea unor locuri de muncă conforme cu nivelul de pregătire, abilități, cunoștințe și deprinderi ale persoanei beneficiare de servicii de asistare.

Durata acordului: se stabilește la nivel local.

Obligațiile părților:

Biroul de probațiune se va angaja:

- să identifice nevoile persoanei sancționate în ce privește încadrarea sau calificarea în câmpul muncii pentru a garanta astfel continuitatea și finalitatea procesului de asistare;
- să motiveze persoana sancționată în conștientizarea nevoii de a obține un loc de muncă, iar ulterior acestui proces să o refere către ATO FM.

ATO FM se va angaja:

- să înainteze birourilor de probațiune lista și perioada de desfășurare a cursurilor de calificare organizate și susținute din bugetul propriu sau în parteneriat cu alte organizații sau agenți economici de pe plan local;
- să înainteze birourilor de probațiune lista locurilor de muncă, precum și orice informații în eventualitatea organizării anumitor evenimente în legătură cu bursa locurilor de muncă;
- să orienteze persoana condamnată, aflată în evidențele birourilor de probațiune, în a opta pentru cursul de calificare sau, după caz, pentru locul de muncă adecvat cunoștințelor, abilităților și deprinderilor acesteia.

Data încheierii acordului

Semnătura părților

MODEL DE ACORD DE COLABORARE

Părțile semnatare: Biroul de probațiune _____ și Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului din municipiul _____.

Obiectul acordului: Colaborarea părților în evaluarea persoanelor prevăzute de grupul-țintă, la solicitarea organelor judiciare, în derularea planurilor de probațiune, precum și în derularea unor programe speciale de reinsertie socială.

Scopul colaborării: Întărirea gradului de siguranță comunitară, prevenirea săvârșirii din nou a unor infracțiuni, reintegrarea în comunitate a persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

Grupul-țintă:

- a) bănuiții, învinuiții și inculpații minori, pentru care organele judiciare au solicitat birourilor de probațiune referate de evaluare;
- b) minorii față de care instanța a dispus măsuri de constrângere cu caracter educativ sau suspendare condiționată a executării pedepsei în baza art.90 CP

Tipul de servicii de care pot beneficia persoanele menționate la categoria grup-țintă:

- evaluare obiectivă care să sprijine organele judiciare în dispunerea celor mai adecvate soluții în cazul persoanelor pentru care s-au solicitat evaluări;
- o intervenție adecvată procesului de conștientizare de către minori a faptei săvârșite, a consecințelor acesteia și asumarea responsabilității pentru fapta comisă, precum și în motivarea minorului în vederea dezvoltării responsabilității și autodisciplinii;
- asistare în a beneficia de drepturile prevăzute de legile în domeniul protecției sociale în cazul în care situația minorului sau a familiei acestuia determină încadrarea într-o categorie defavorizată.

Durata acordului: Se stabilește la nivel local.

Obligațiile părților:

Biroul de probațiune se angajează:

- să informeze Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului asupra măsurilor de constrângere cu caracter educativ, impuse minorului sau asupra condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei care cade în competența biroului de probațiune;
- să solicite, atunci când este necesar, informații referitoare la mediul instituțional în care se dezvoltă sau s-a dezvoltat persoana supusă evaluării, precum și cele referitoare la comportamentul persoanei în mediul instituțional;

- să efectueze evaluarea care să evidențieze nevoile sociale ale minorului și familiei acestuia și să o înainteze *Direcției de Asistență Socială și Protecția Copilului în cazul* în care minorul necesită asistență în depășirea acestor nevoi.

Direcția de Asistență Socială și Protecția Copilului se angajează:

- să furnizeze, prin intermediul specialiștilor, informații privind mediul instituțional în care s-a dezvoltat sau se dezvoltă minorul,
- să ofere consultanță în privința tipului de servicii de care ar putea să beneficieze minorul în depășirea nevoilor semnalate și să ofere aceste servicii atunci când soluționarea nevoilor semnalate de minor este de competența sa.

Data încheierii acordului

Semnătura părților

IV. COLABORAREA INTERINSTITUȚIONALĂ. LUCRUL ÎN REȚEA

Conținutul concret al activității de probațiune presupune o anumă procesualitate ceea ce înseamnă că această activitate se derulează pas cu pas, într-o ordine logică care îi asigură coerență și continuitate.

Acești pași pe care i-am menționat sunt:

1. repartizarea cazului,
2. întocmirea dosarului de probațiune,
3. înștiințarea subiectului,
4. pregătirea primei întrevederi,
5. prima întrevedere (evaluarea psihosocială, stabilirea diagnozei sociale, evaluarea factorilor criminogeni),
6. întocmirea planului de probațiune și realizarea demersurilor necesare,
7. implementarea planului de probațiune (derularea activităților de supraveghere, asistență și consiliere),
8. monitorizarea și evaluarea permanentă a cazului,
9. încheierea cazului.

Cu referire la etapa de asistență și consiliere menționăm, că procesul de asistență și consiliere se desfășoară în baza unui plan, în acest document sunt conținute obiectivele intervenției, în vederea diminuării nevoilor criminogene identificate ale persoanei, reducerii riscului de recidivă și creșterii șanselor de reintegrare socială a acesteia.

În vederea atingerii obiectivelor procesului de asistență și consiliere a persoanelor aflate în evidență, serviciul de probațiune poate încheia parteneriate cu persoane fizice sau juridice, instituții guvernamentale sau organizații neguvernamentale, în funcție de gradul de disponibilitate și de resursele comunității locale.

Din categoria instituțiilor cu care majoritatea birourilor de probațiune colaborează, enumerăm cu titlu exemplificative:

- ✓ agenția de ocupare a forței de muncă;
- ✓ direcția de asistență socială și protecție a drepturilor copilului;
- ✓ direcția de învățământ;
- ✓ instituții de învățământ;
- ✓ direcția de sănătate publică;
- ✓ organul de poliție;
- ✓ instanțele de judecată;
- ✓ procuratura;
- ✓ administrația publică locală;
- ✓ agenția servicii publice (departamentul de înregistrare și evidență a populației, serviciul stare civilă);
- ✓ centre de resurse și informare pentru adolescenți;
- ✓ centre de informare și sănătate pentru tineri;
- ✓ organizații nonguvernamentale;
- ✓ biserici, alte organizații religioase, de caritate;
- ✓ instituții private, agenți economici.

Este important că aceste instituții să fie informate cu ceea ce poate oferi serviciul de probațiune, care-i sunt atribuțiile vis-à-vis de activitatea de supraveghere și asistență a persoanelor condamnate, fixând-se cadrul de colaborare în mod clar.

Pentru beneficiarii săi, consilierul de probațiune îndeplinește funcția de intermediar către celelalte instituții, în funcție de nevoile specifice. Această funcție este motivată prin faptul că, serviciul de probațiune, din poziția sa:

- poate opera în toate fazele procesului penal, atât în perioada detenției, cât și în afara ei, astfel asigurând continuitatea și coerența în beneficiul subiectului;
- poate fi activ pe tot parcursul unui “traseu”, pe când alții sunt implicați doar într-o fază; prin urmare, poate să fie veriga de legătură pe durata întregului traseu;
- poate opera pe plan local și național, continuând să-și ofere serviciile și după transferul subiectului de probațiune.

La nivel de asistență consilierul responsabil de caz are următoarele responsabilități:

- identifică pe plan local unitățile, instituțiile sau specialiștii care prestează anumite servicii de asistență și consiliere;
- motivează subiecții de probațiune;
- mediază între instituțiile și /sau specialiștii identificați și subiecții probațiunii;
- monitorizează derularea asistenței, prezența beneficiarilor;
- înștiințează șeful biroului de probațiune în cazul neîndeplinirii de către condamnat a obligației stabilite;
- evaluează eficiența asistenței și consilierii pentru subiectul de probațiune;
- raportează.

Serviciul de probațiune, respectiv consilierul responsabil de caz însoțește subiectul probațiunii pe traseul său de interacțiune cu lanțul instituțiilor juridice, medicale și sociale, îndeplinind funcția de “verigă” între subiectul de probațiune și alte instituții.

Îndeplinirea de către serviciul de probațiune a acestei funcții de verigă, care face legătura cu celelalte instituții din justiție, sănătate și alte sectoare ale vieții publice, face implicit din consilierul de probațiune un veritabil manager de caz.

Eficiențizarea intervenției, având la bază principiile managementului de caz, presupune conștientizarea de către consilier a diverselor legături de colaborare care se stabilesc pe parcursul intervenției, colaborare diseminată pe mai multe nivele, și anume:

1. Colaborare la nivelul relației consilier - subiect al probațiunii,
2. Colaborarea în echipa de consilieri, ce presupune discutarea în echipă a cazurilor “speciale”,
3. Colaborarea cu familia subiectului de probațiune și persoanele apropiate,
4. Colaborarea la nivelul profesioniștilor (juriști, medici, psihologi, asistenți sociali, alți profesioniști din cadrul rețelei),
5. Colaborarea interinstituțională.

Relațiile de colaborare dezvoltate în cadrul managementului de caz sânt influențate de

- cunoștințe și valori de multe ori diferite,
- calitatea și cantitatea resurselor comunitare (materiale și umane),
- experiențe diferite,
- expertiză,
- egalitate.

În concluzie, lucrul în rețea, colaborarea interinstituțională este importantă pentru că:

- o singură instituție nu poate dispune de expertiză în toate domeniile,
- se evită punerea în practică a unor intervenții / abordări din perspectiva uni-disciplinară,
- schimbul de informații între specialiștii care au analizat aceeași problemă conduce la valorificarea tuturor informațiilor și alegerea unei modalități eficiente de intervenție,
- sarcinile /responsabilitățile specifice conduc la eficientizarea intervenției,
- ierarhizarea responsabilităților profesioniștilor la un anumit nivel al intervenției permite integrarea diverselor demersuri într-o intervenție unitară, structurată într-o manieră holistică,
- interesul de recuperare trebuie să fie al întregii comunități.

V. ATRIBUȚIILE ȘI COMPETENȚELE PARTENERILOR PROBAȚIUNII

Realizarea reintegrării sociale a subiecților probațiunii impune unirea eforturilor tuturor actorilor comunitari. Ajutorul pe care beneficiarul serviciului de probațiune îl solicită din partea comunității este diferit, în funcție de problemele cu care se confruntă fiecare persoană în parte și de ceea ce aceasta dorește să realizeze. Prin colaborarea cu instituțiile publice și neguvernamentale beneficiarii serviciului de probațiune vor găsi suportul moral și social, necesar pentru a depăși nevoile lor bio-psiho-sociale.

5.1 Administrația publică locală

Competențele administrației publice locale

Competențele de bază ale consiliului local (art. 14 din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală), destinate unei mai ușoare și efective reinserții sociale a persoanelor în conflict cu legea penală sunt:

- a) Constituirea fondurilor de rezervă ale autorităților administrației publice locale , utilizarea și alocarea mijloacelor acestora

Fondul de rezervă este un fond bănesc, constituit anual de autoritatea reprezentativă și deliberativă a unității administrativ-teritoriale și destinat unor cheltuieli pentru acțiuni cu caracter excepțional și imprevizibil, care nu sunt prevăzute în bugetul unității administrativ-teritoriale respective și care țin de competența autorităților administrației publice locale.

Mijloacele fondului de rezervă pot fi utilizate și pentru:

- acordarea ajutorului financiar unic persoanelor socialmente vulnerabile;

- finanțarea unor acțiuni de promovare a culturii, altor activități având drept scop dezvoltarea comunității;
- recuperarea cheltuielilor legate de transportarea și repartizarea ajutoarelor umanitare acordate unității administrativ-teritoriale;
- alte cheltuieli cu caracter imprevizibil și necesități de urgență care, în conformitate cu legislația, țin de competența autorităților publice locale.

b) Crearea Consiliului Local pentru Protecția Drepturilor Copilului

Scopul Consiliului este promovarea și asigurarea respectării drepturilor copilului și familiei la nivel de comunitate.

Obiectivele Consiliului:

- monitorizarea și evaluarea situației copiilor și familiilor cu mulți copii din comunitate, precum și a instituțiilor abilitate în domeniul protecției drepturilor copilului;
- elaborarea și implementarea strategiilor și programelor locale privind prevenirea intrării în dificultate a copilului și familiei și protecția acestora;
- examinarea cazurilor de încălcare a drepturilor copilului și asigurarea aplicării măsurilor adecvate de către toate instituțiile abilitate și persoanele implicate din comunitate și din afara ei.

Atribuțiile Consiliului:

- identificarea, evaluarea și diagnosticarea situației copiilor și familiilor în situații de risc, vulnerabile etc. din comunitate;
- examinarea cazurilor copiilor în situații de risc și de încălcare a drepturilor copilului de către persoane fizice și juridice;
- planificarea și monitorizarea intervențiilor în cazurile individuale și de grup;
- înaintarea propunerilor privind aplicarea măsurilor de protecție a copilului pentru care s-a solicitat intervenție;
- solicitarea aplicării măsurilor de sancționare a părinților, a altor persoane fizice sau juridice pentru nerespectarea/încălcarea drepturilor copilului;
- examinarea cazurilor minorilor delincvenți și ale părinților care nu-și îndeplinesc obligațiile părintești;
- evaluarea condițiilor de dezvoltare și educație a copiilor și adolescenților în instituțiile medicale, precum și a condițiilor de muncă ale minorilor la întreprinderi, indiferent de tipul de proprietate;

- desemnarea coordonatorului/responsabilului pentru soluționarea cazurilor concrete ale copiilor aflați în diferite situații de dificultate sau vulnerabilitate;
- colectarea permanentă și analiza periodică a informațiilor privind situația copiilor și familiilor cu mulți copii din comunitate, respectarea drepturilor acestora de către instituțiile abilitate și persoanele fizice;
- coordonarea activităților de susținere a copilului și familiei de către instituțiile locale abilitate și elaborarea planului anual de acțiuni privind protecția drepturilor copilului și familiei la nivel de comunitate;
- elaborarea și prezentarea propunerilor Consiliului orășenesc privind planificarea bugetului local pentru implementarea planului anual de acțiuni (acordarea ajutorului material, asigurarea alimentației gratuite pentru elevii din familiile social vulnerabile, asigurarea accesului la educație preșcolară și pregătirii pentru școlarizare a copiilor din familii defavorizate).

5.2 Serviciul de asistență socială comunitară

Serviciul de asistență socială comunitară este un serviciu creat pe lângă structura teritorială de asistență socială din subordinea Consiliului raional (municipal).

Serviciul de asistență socială comunitară are drept scop prestarea asistenței sociale la nivel de comunitate pentru prevenirea și depășirea situațiilor de dificultate la nivel de comunitate.

Asistentul social comunitar este un actor important din comunitate, specialist în domeniul asistenței sociale, care oferă ajutorul necesar persoanelor și grupurilor în dificultate și, în caz de necesitate, referă cazurile complexe spre alți specialiști, servicii și instituții care prestează servicii sociale specializate pentru a depăși perioada dificilă, a rezolva problema sau a obține un sprijin adecvat.

Beneficiile de asistență socială pentru prevenirea riscului aflării în dificultate se acordă pe perioade determinate de timp sau pentru situații punctuale și pot cuprinde următoarele categorii principale:

Obiectivele Serviciului de asistență socială comunitară constau în:

- Identificarea persoanelor în situație de dificultate și facilitarea accesului acestora la prestații și servicii sociale;
- Susținerea și mobilizarea comunității în vederea prevenirii și soluționării situațiilor de dificultate.

Beneficiarii Serviciului de asistență socială comunitară sunt:

1. Comunitatea ca un tot întreg;
2. Persoanele, familiile și grupurile sociale aflate în dificultate din comunitate:
 - Copii și familii: familii cu copii în situație de risc, familii cu copii cu dizabilități, copii rămași fără îngrijire părintească, copii orfani, copii abuzați și neglijați, copii cu dizabilități și alții;
 - Persoane tinere: tineri cu dizabilități, mame minore, tineri în conflict cu legea, absolvenți ai instituțiilor rezidențiale, alții;
 - Grupuri de persoane cu probleme sociale specifice: persoane adulte cu dizabilități, victime ale violenței în familie, agresorii violenței în familie, potențialele victime și victime ale traficului de ființe umane, persoane eliberate din locuri de detenție, șomeri, persoane dependente de droguri și alcool, persoane infectate cu HIV/SIDA, minorități etnice, alții.
3. Persoana aflată în situație de dificultate.

5.3 Serviciul de asistență psihopedagogică

Serviciul de asistență pedagogică se creează, prin decizia Consiliului raional, ca subdiviziunea Direcției Învățământ, în scopul asigurării și respectării drepturilor copiilor la dezvoltare, educație, protecție, (re)integrare în comunitate și socializare.

Serviciul examinează și acordă asistență în cazurile referite de către instituțiile medicale, instituțiile de învățământ (inclusiv preșcolare și rezidențiale), instituțiile de asistență socială, părinții sau reprezentanții legali ai copilului. Serviciul examinează și acordă asistență și în cazul adresării personale a elevilor/tinerilor cu vârsta de peste 16 ani.

Obiectivele de bază ale Serviciului sunt:

1. Evaluarea complexă și multidisciplinară a dezvoltării copiilor și identificarea timpurie a necesităților lor specifice în vederea stabilirii serviciilor și programelor de intervenție și sprijin care răspund necesităților de dezvoltare.
 - Evaluarea se realizează în baza principiului abordării multidisciplinare, în domeniile psihologic, pedagogic, logopedic, medical și social, cu antrenarea specialiștilor calificați. Participarea părinților/reprezentanților legali la evaluarea copilului este obligatorie.
 - Rezultatele evaluării complexe și multidisciplinare vor sta la baza elaborării unui plan/program individual de asistență psihopedagogică și a recomandărilor pentru părinți, cadre didactice, alți specialiști care asistă copilul în procesul de abilitare/reabilitare.
2. Acordarea asistenței psihopedagogice copilului aflat în situații de dificultate, prin elaborarea recomandărilor privind traseul educațional și serviciile de suport se realizează în scopul:

- abilității/reabilitării dezvoltării copilului care prezintă dificultăți sau probleme de învățare, de adaptare, de relaționare, de comunicare etc.;
- prevenirii dificultăților și a instituționalizării copilului;
- orientării școlare, profesionale, sociale.

3. Organizarea și acordarea asistenței metodologice în abordarea copiilor cu cerințe educaționale speciale. În scopul consolidării capacităților și formării percepțiilor corecte în abordarea copilului cu cerințe educaționale speciale, Serviciul consultă și acordă asistență metodologică instituțiilor de învățământ, comisiilor intrașcolare, cadrelor didactice/de sprijin, psihologilor, logopezilor, altor specialiști care lucrează cu copilul, centrelor de resurse școlare, familiei/părinților.

Grupul țintă:

- a) copiii cu vârste cuprinse între 0 și 18 ani, aflați în dificultate de dezvoltare, cunoaștere, de învățare, socială etc.;
- b) familiile copiilor vizați la lit.a);
- c) specialiștii care lucrează cu copiii aflați în dificultate: cadre didactice, cadre medicale, personal din domeniul asistenței sociale etc.;
- d) instituțiile de învățământ, autoritățile administrației publice locale, instituțiile medicale, instituțiile de asistență socială etc.

Recuperarea este un proces complex, care implică și celelalte persoane din viața acestuia. Din aceste motive, de cele mai multe ori este necesară și o intervenție la nivelul familiei, care urmărește:

- *educarea familiei* – îmbunătățirea sau formarea abilităților parentale adecvate,
- pregătirea părinților pentru reintegrarea familială a minorului/tânărului (în cazul celor aflați în detenție sau în centru rezidențial);
- *consilierea familiei în vederea îmbunătățirii funcționării sistemului* – medierea conflictelor,
- îmbunătățirea relațiilor, îmbunătățirea comunicării dintre membrii familiei etc.;
- *îmbunătățirea abilităților parentale* de supraveghere și disciplinare a minorului;
- *sprijinirea părinților în dezvoltarea unor abilități* necesare în procesul de monitorizare a comportamentului minorului/tânărului.

5.4 Inspectoratul de poliție

Inspectoratul de Poliție are următoarele atribuții în domeniul de acordare a asistenței populației și autorităților administrației publice locale:

1. acordă sprijin, potrivit legii, autorităților administrației publice locale în vederea desfășurării activității acestora; participă la activitățile consiliilor și comisiilor create pe lângă autoritățile administrației publice locale în domeniul ordinii de drept, protecției drepturilor și a libertăților omului;
2. asigură informarea oportună a populației cu privire la măsurile de securitate necesare pentru prevenirea victimizării, siguranță personală și protecția bunurilor materiale;
3. acordă primul ajutor, în caz de necesitate, persoanelor care se află în stare de neputință fizică sau psihologică, precum și persoanelor care au avut de suferit în urma acțiunilor criminale sau contravenționale, situațiilor excepționale de diferit caracter și a altor incidente;
4. evidența adulților și minorilor din sector cu comportament deviant;
5. prestarea serviciilor de resocializare a acestora;
6. profilaxia infracțiunilor în sector;
7. intervenirea în caz de posedare, folosire sau răspândire a stupefiantelor, inclusiv la minori;
8. prevenirea riscurilor de abuz, neglijare și trafic de ființe umane.

5.5 Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă

Integrarea pe piața muncii este una din nevoile beneficiarilor raportate la reinsertia socială. Bineînțeles, pentru susținerea subiecților probațiunii este nevoie de dezvoltat mai multe servicii pe piața muncii, care ar contribui substanțial la ocuparea persoanelor respective.

Un tip important de servicii pe piața muncii, sunt serviciile de mediere.

Tipurile de servicii de mediere:

- oferirea informației privind locurile de muncă vacante și condițiile de ocupare a acestora;
- accesul la baza de date a locurilor de muncă vacante, Internet, informații pe suport de hârtie privind posibilitățile de integrare profesională, cabine telefonice pentru a facilita contactul cu angajatorii;
- elaborarea unui plan individual de mediere (pentru șomerii înregistrați la agenție) în scopul sporirii șanselor de angajare în câmpul muncii;
- participarea la seminare informative cu șomerii și angajatorii;

- participarea la târguri ale locurilor de muncă.

Serviciile de informare și consiliere profesională sânt considerate dintre cele mai importante servicii pe piața muncii, care trebuie să fie dezvoltate. Oferă posibilitate persoanelor să participe în cadrul ATOFM la seminare, ce țin de angajarea în câmpul muncii, în vederea identificării individuale a unui post vacant, fortificarea încrederii în sine și creșterea șanselor de a găsi un loc de muncă corespunzător aspirațiilor și pregătirii profesionale.

Tipuri de activități:

- informarea despre situația pe piața muncii și evoluția ocupațiilor;
- informarea despre drepturile și obligațiile persoanei conform legislației în vigoare;
- informarea despre posibilitățile de angajare în câmpul muncii;
- instruirea privind tehnicile și metodele de căutare a unui loc de muncă (întocmirea CV-ului, scrisorii de motivare, prezentarea la interviuri ș.a.).

Instruire profesională:

Pot solicita încadrarea la un curs gratuit de formare profesională persoanele care se înscriu în una din următoarele categorii: calificare, recalificare, perfecționare.

5.6 Centrul de sănătate prietenos tinerilor

Obiectivul principal de activitate al Centrului de tineret este organizarea și desfășurarea acțiunilor de tineret și pentru tineret, a acțiunilor culturale, artistice, distractive, educative, turistice, sportive și de agrement pentru copii și tineri. Scopul Centrului de tineret este facilitarea dezvoltării personale și sociale a tinerilor, ajutorarea acestora în vederea realizării propriului potențial și, în special, obținerea de cunoștințe, abilități și aptitudini necesare pentru integrare socio-profesională.

Obiectivele:

- crearea condițiilor pentru antrenarea tinerilor în activități social-utile, dezvoltarea spiritului creator al tinerilor, oferirea unui sprijin real tinerilor supuși riscului excluderii sociale;
- identificarea, mediatizarea și găsirea de soluții în problemele cu care se confruntă tinerii;
- identificarea de resurse și realizarea de programe în care tinerii să fie implicați, astfel încât gradul lor de participare la eliminarea problemelor cu care se confruntă să fie maxim.

Genuri de activitate:

- organizarea de activități de mediere și de consultanță pentru tineri în diverse probleme;
- orientarea profesională a tinerilor;

- organizarea de concursuri, expoziții, excursii, activități sportive, recreative, cultural-artistice;
- organizarea de sesiuni de formare, simpozioane și dezbateri publice;
- prestarea altor servicii pentru tineret;
- analiza, sinteza și evaluarea necesităților tinerilor;
- reprezentarea intereselor tinerilor în organele de stat;
- activități filantropice pentru tinerii în dificultate.

5.7 Biserica

Obiectivul Bisericii, ca instituție, este să asigure asistența spiritual-religioasă a tuturor enoriașilor, să practice caritatea creștină, să dea ajutor celor nevoiași etc.

Asistența socială bisericească are următoarele obiective:

- dezvoltă planuri de acțiuni, programe, măsuri, activități profesionalizate și servicii specializate pentru persoanele aflate în dificultate, în conformitate cu legislația existentă în domeniu;
- organizează campanii de colectare de fonduri și produse (îmbrăcăminte, încălțăminte, jucării, rechizite, fond de carte etc.) asigurând, totodată, distribuirea acestora către persoanele care beneficiază de asistență socială;
- inițiază și coordonează programe de voluntariat, antrenând în aceste programe și comunitatea locală;
- colaborează cu instituții de stat și organizații neguvernamentale care desfășoară activități în domeniul asistenței sociale;
- sensibilizează autoritățile locale în vederea conștientizării diferitelor probleme sociale și acordării sprijinului necesar persoanelor/famiiliilor aflate în dificultate.

Nivelele de intervenție în practica asistenței sociale bisericești sunt: persoana, familia, familia lărgită, comunitatea, societatea.

5. 8 Organizațiile neguvernamentale

Prezența ONGurilor este o excelentă ocazie de optimizare a sistemului de probațiune. Sânt deja exemple bine fundamentate, precum sistemul englez și cel olandez care cooperează foarte bine cu ONGurile.

Organizația neguvernamentală, în formula generică reprezintă asociațiile din sfera societății civile, preocupate de identificarea soluțiilor și întreprinderea acțiunilor pentru

rezolvarea problemelor societății. În funcție de aria de activitate, organizațiile neguvernamentale sînt internaționale, republicane, locale. Acestea sînt sursa de ameliorare a nevoilor sociale pentru cei aflați în dificultate. ONGurile sînt creative, vin ca și o alternativă și au numai avantaje.

ONGurile sînt un partener solid în ochii instituțiilor.

Prezentăm o listă a organizațiilor neguvernamentale ce își desfășoară activitatea în țară și pot oferi suportul necesar:

Denumirea ONG	Adresa / Telefon	Misiunea/ Servicii prestate ce pot contribui la realizarea planului de probațiune
Asociația pentru Abilitarea Copilului și Familiei "AVE Copiii"	mun. Chișinău, str. Constantin Stere 1, Tel. (+373) 22 23 78 54, Fax: (+373) 22 23 72 59 aschiuta@avecopiii.md	Oferă servicii de calitate, bazate pe intervenții imediate și durabile în situația copiilor abandonți și maltratați, având drept scop (re)integrarea lor familială și socială.
Centru CRAC (Centru de Resurse și Ajutor pentru Copii)	mun. Chișinău, str. Trușeni 18 Tel. 060129236	Prestarea serviciilor de asistență socială, moral-spirituală, educațională și crearea mediului temporar de familie pentru adolescenții fără loc de trai stabil.
„Asociația Împotriva Violenței-Casa Mărioarei”	mun. Chișinău, șos. Hâncești4 Tel. (+373) 22 72 58 61, Tel. (+373) 22 72 78 87 cmarioarei@gmail.com	Victimele violenței în familie găsesc asistență socială, juridică, psihologică, consiliere psiho-pedagogică, adăpost.
AO „Societatea de Cruce Roșie din Moldova”	mun. Chișinău, str. Gh. Asachi 67A Tel. (+373) 22 72 97 00, Tel. (+373) 22 72 96 44, Tel. (+373) 22 72 58 24	Realizează funcții de ajutor umanitar în domeniul profilaxiei bolilor și ocrotirii sănătății.
AO Centrul International pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Femeii "La strada"	mun. Chișinău, str. Sciusev, nr.81/4 Tel. (+ 373) 22 23 49 06, Fax: (+ 373) 22 23 49 07 E-mail: office@lastrada.md	Asigură și promovează protecția drepturilor și intereselor legale ale beneficiarilor (categoriile social vulnerabile) – la toate nivelele: individual, legislativ și executiv. Prevenirea traficului de persoane, violenței în familie, exploatării sexuale comerciale a copiilor și siguranța copiilor în mediul online.
AO "Noi Suntem Alături"	mun. Chișinău, str. Grenoble 128 of.212 Tel. (+ 373) 22 99 69 90,Mob.(+373) 693 24 598	Activează în domeniul ajutorului filantropic și social al copiilor și persoanelor social-vulnerabile.
AO „Puls Nou”	mun. Chișinău, str. Haltei 12 Tel. 069339344	Asistența persoanelor (minori/adulți) liberați din instituțiile penitenciare. Plasarea temporară a persoanelor ce necesită cazare, prin acordarea serviciilor de asistență și consiliere psihologică, servicii educaționale.
AO Inițiativa Pozitivă	mun. Chișinău, str. Independenței 6/2	Asigurarea accesului la un complex integrat de servicii psiho- sociale și de reintegrare.

A.O. „CNFACEM”		Reintegrarea persoanelor aflate în dificultate sau în situație de risc. Dezvoltarea abilităților de comunicare cu semenii, derularea programului de consiliere a agresorilor familiali.
Asociația Națională a para-juriștilor din Moldova	or. Bălți, Tel. 068686472 violettaodagiu@gmail.com	Asistență juridică primară garantată de stat.
Căminul social pentru Victimele Traficului de Persoane și a violenței în familie „Începutul Vieții”	mun. Chișinău, str-la Nucarilor 8A	Oferirea adăpostului și cazarea victimelor violenței în familie.
Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor	mun. Chișinău, str. Vadul lui Vodă, nr. 80 tel/fax 0 22-02-31-26	Consultații confidențiale și gratuite minorilor/ tinerilor. Tânărul este abordat inter-disciplinar, oferindu-i asistență medicală, psihologică și socială gratuită. Totodată tinerii pot beneficia de activități consultative și informațional-educative, păstrându-i-se confidențialitatea și dreptul de a decide.
AO „Parcurile Viitorului”	mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, nr. 2/1, ap. 84 Tel. 068693818	Contribuția condamnaților la muncă neremunerată în folosul comunității, prin participarea acestora, în mod colectiv, la măsurile de pregătire a terenului pentru plantări; Motivarea condamnaților, prin ore instructiv-educative, de a manifesta o atitudine mai responsabilă față de mediul înconjurător.
Centrul Comunitar de Sănătate Mintală	mun. Chișinău, str. Uzinelor 23 Tel. 022-47-72-53	Centrul întrunește o echipă de specialiști care promovează servicii de sănătate mintală și adicție bazate pe cele mai moderne standarde în domeniu.
Centrul de Criză și Reabilitare „Recovery”	mun. Chișinău, com. Tohatin, str. Mihai Sadoveanu, nr. 13 Tel. 022-92-97-88 Mob. 060299333	Centrului - este o comunitate terapeutică în baza căreia se prestează un program complex multilateral de intervenție psihosocială care combină cele mai eficiente metode de tratament ale narcomaniei, alcoolismului, diferite adicții alimentare și comportamentale. Centrul prestează servicii de reabilitare în condiții protejate pentru toate formele de adicții.
Societatea de Protecție a Familiilor cu mulți copii ”Caritate”	or. Bălți Tel. 068881913	Asistență socială, ajutoare materiale.
Centrul Comunitar Multifuncțional „Speranța”	r-I Basarabeasca, s. Sadaclia Tel. 0(297)57072 iurie.jelihovschi@gmail.com	- Asistență socială subiecților adulți și minori - Consultația psihologului - Organizarea timpului liber (tenis, gimnastică ș.a) - Cantină socială, servicii de igienă
Centrul Comunitar Multifuncțional „Recunoștință”	or. Basarabeasca Tel. 0(297)25764 vallo68@mail.ru	- Asistență socială subiecților adulți (persoane în etate) și minori - Consultația psihologului - Organizarea timpului liber (tenis, gimnastică ș.a) - Dezvoltarea fizică, psiho-emoțională - Cantina sociala, servicii de igienă
Asociația de Tineret „Șansa”	r-I Anenii Noi, s. Varnița str. Tighina 64, Tel.069958428	Activități de instruire și informare, susținere în identificarea problemelor tinerilor din s. Varnița prin elaborarea chestionarelor și suport logistic.
Centru de dezvoltare inovativ „Syslab”	or. Comrat str. Suvorov 54, Tel. 029831437 gheorghieva@undp.org	Monitorizarea progresului și a activităților de formare, astfel încât persoanele să poată beneficia de toate oportunitățile de angajare.

AO „Împreună pentru viață”	or. Comrat str. Lenina 19 tel. 029823854 crssud@mail.ru	Proiect „Părinți pozitivi”, „Activități informative pentru tineret”.
Centrul de Resurse pentru Tineri „UNIT”	or. Criuleni 31 August 106 Tel. 0248-25025; 0248-25024	Activități sportive și divertisment pentru copii și tineri.
AO „Centrul Național de Consultanță”	or. Criuleni str. Biruința 12	Asistență juridică
Centrul de zi „Speranța”	or. Criuleni Ștefan cel Mare 31 A	Asistența copiilor cu CES
AO CSPT „Tineri pentru Tineri”	or. Cimișlia str. Alexandru cel Bun, 135 Тел.0241-2-11-15, 0241-2-42-82	Dezvoltarea liberă a individualității umane, promovarea modului sănătos de viață, sporirea accesibilității tinerilor la informații și servicii medicale, prevenirea fenomenelor negative în rândul tinerilor- violenței domestice, traficul de ființe umane, utilizarea de alcool, tutun și droguri, implicarea tinerilor în soluționarea problemelor comunității.
AO „ Pro Cimișlia”	or. Cimișlia str. Ștefan cel Mare 14/41 Tel. 069525705	Propagarea valorilor democratice, realizarea și apărarea intereselor și libertăților legale, drepturilor civile, economice, sociale, a altor drepturi și libertăți legale ale cetățenilor, în mod special ale femeilor, tinerilor și copiilor. Dezvoltarea activismului social și spiritului de inițiativă a cetățenilor.
AO de caritate moldo-germană Centrul medical moldo-german «Gloria»	or. Ceadâr-Lunga, str. Bugeacului, nr. 205 Tel./fax 029126060, 029192068	Centrul medical de caritate "Gloria" - servicii de cardiologie și diagnosticare funcțională, terapeut, ultrasunete, fizioterapie, sală de tratament, farmacie, unde se eliberează medicamente gratuite. Cantină socială, adăpost pentru bărbați, adăpost temporar pentru femei, hospice, baie și spălătorie, echipa paliativă, centrul de reabilitare pentru consumatorii de alcool și droguri. Mâncare gratuită, îmbrăcăminte, echipamente de încălzire pentru perioada de iarnă (lemn de foc, bio-combustibil), reparații la domiciliu pentru cei săraci.
AO Centru „Inițiativa femeilor”	Mun. Ceadâr-Lunga, str. Melnicinaia 10, Tel./fax 029126009, 079542350 wom.in@mail.ru	Promovează reintegrarea socială și reabilitarea subiecților de probațiune, oferind informații în rezolvarea problemelor personale, problemele familiale. Participă la dezvoltarea spirituală și morală a adolescenților și a tinerilor, a femeilor prin furnizarea de servicii de informare și consiliere, evenimente caritabile, promovarea formelor avansate de petrecere a timpului liber și educație suplimentară
AO „Tinerile femei-Cernoleuca”	or. Dondușeni str. 31 august 15 ap.3, Tel.079019338	Servicii de informare, instruire, repartizare a ajutoarelor umanitare. Servicii de reducere a riscurilor în rândurile utilizatorilor de droguri injectabile.
Centrul CSPT „Speranța Tinerilor”	or. Dondușeni str. M. Eminescu 26, Tel.(0251)2-23-94	Oferă consultații medicale.
Centrul comunitar de suport în tratamentul ambulator a persoanelor bolnave de tuberculoză	or. Dondușeni str. M. Eminescu 26, Tel. (0251) 2-43-01	Tratarea tuberculozei.
Centrul de reabilitate ”Lumina Vieții,,	or. Fălești, str. Lacului 6	Oferirea suportului necesar în scopul reabilitării subiecților probațiunii care fac abuz de droguri, alcool etc.

	Tel. 069749229	
Centrul Regional de resurse pentru Tineri Făleşti	or. Făleşti, str. Moldovei 5 Tel. 067131674	Implicarea minorilor care se află în evidența biroului în cadrul diferitelor activități, în scopul dezvoltării unor abilități, de comunicare, relaționare etc., care oferă suportul în reintegrarea în societate a subiecților probațiunii prin învățarea bunelor maniere.
Centrul de asistență specializată și formare continuă „Casa Speranței,”	or. Făleşti, str. Ștefan cel Mare 38 Tel. 068638182	Oferirea suportului în caz de necesitate cu privire la plasarea cuplului mamă-copil în cadrul centrului (cazare, hrană). Implicarea în diverse programe de dezvoltare a abilităților educaționale parentale a condamnatelor aflate în evidența biroului de probațiune în baza art.96 CP RM fiind în situații de risc și reintegrarea lor în comunitate prin sprijinul acordat în dependență de dificultățile cu care se confruntă.
AO "Alinare"	r.Florești, s. Prodănești Tel. 060662723	Azil de bătrâni.
Centru de Sănătate Prietenos al Tinerilor „Încredere"	or. Florești, str. Ștefan cel Mare, 75 Tel. 0250 2-22-99	Consultații confidențiale și gratuite minorilor/ tinerilor. Tânărul este abordat inter-disciplinar, oferindu-i asistență medicală, psihologică și socială gratuită. Totodată tinerii pot beneficia de activități consultative și informațional-educative, păstrându-i-se confidențialitatea și dreptul de a decide.
Centrul Comunitar Multifuncțional de Asistență Socială „Încredere” Glodeni - instituție publică	or. Glodeni, str. Petru Rareș 3, Tel. (0249) 93-6-56.	Plasarea temporară a persoanelor ce necesită cazare, prin acordarea serviciilor de asistență și consiliere psihologică, servicii educaționale.
Centrul Prietenos Tinerilor ”Speranța” Glodeni - instituție medico-sanitară publică	or. Glodeni, str. Tricolorului2, et. IV, bir. 44, tel./fax.: 0 (249) 2 29 13.	Acordarea serviciilor de consiliere de asistență medicală. Organizarea și desfășurarea seminarelor și lecțiilor informative-educative cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.
Filiala ”Crucea Roșie” ONG Glodeni	or. Glodeni, str. Ștefan cel Mare 17, Tel. 069906514.	Distribuirea ajutorului umanitar în dependență de dificultățile cu care se confruntă, familiilor care fac parte din pătura social vulnerabilă.
Fundația de binefacere Caritas Sîrcea (Caritas Moldova) – ONG.	sat. Sîrcea, r-nul Glodeni, Tel. 078721912.	Asistență medicală și materială persoanelor cu dizabilități, pensionarilor, persoanelor social vulnerabile.
Clubul Soroptimist internațional Nisporeni	or. Nisporeni, str. Ion Vodă, 2 Tel. 069328131	Acordă ajutoare materiale persoanelor din familii vulnerabile; oferă materiale informative, pliante privind reintegrarea socială în societate.
Casa Estera-Bălăurești	r-l Nisporeni s. Bălăurești, Tel. 026448248	Contribuie la resocializarea și reintegrarea socială a subiecților probațiunii prin intermediul oferirii serviciilor de consiliere integrală a specialiștilor și promovarea unui mod sănătos de viață și cultivarea unui comportament responsabil adolescenților și tinerilor. Acordă ajutoare materiale persoanelor din familii social vulnerabile.
Casa Estera-Zberoaia	r-l Nisporeni, s. Zberoaia, Tel. 026459240	Contribuie la resocializarea și reintegrarea socială a subiecților probațiunii prin intermediul oferirii serviciilor de consiliere integrală a specialiștilor și promovarea unui mod sănătos de viață și cultivarea unui comportament responsabil adolescenților și tinerilor. Acordă ajutoare materiale persoanelor din familii social vulnerabile.

Nis Agroinform Nisporeni	or. Nisporeni, str. Suveranității 2 Tel. 026423857	Acordă ajutoare materiale familiilor vulnerabile, contribuie la resocializarea subiecților probațiunii, oferă materiale informative, pliante privind reintegrarea socială.
AO "Colina,,	r-1 Nisporeni, s. Seliște, Tel. 069903905	Contribuie la resocializarea și reintegrarea socială a subiecților probațiunii prin intermediul oferirii serviciilor de consiliere integrală a specialiștilor și promovarea unui mod sănătos de viață și cultivarea unui comportament responsabil adolescenților și tinerilor. Acordă ajutoare materiale persoanelor din familii social vulnerabile.
AO „Consiliul Județean de Tineret Orhei”	or. Orhei, V. Mahu 156	Sprijinirea dezvoltării asociațiilor de tineret din jud. Orhei
AO „Uniunea femeilor din raionul Orhei”	or. Orhei, Renașterii Naționale, 15	Ridicarea nivelului cultural al femeilor
AO „ Uranus”	or. Orhei, str. Chișinăului , 7 Tel. 0 235-2-22-24	Profil Social
AO „Filiala județeană Orhei a Fondului de binefacere pentru invalizi din RM „Binevoitorul”	or. Orhei, str. Negruzzi,5/3, Tel. 0 235 24883	Acordarea ajutorului material
AO „Cutezătorul”	or. Orhei, str. Gh. Asachi 3 Tel. 0 235 21650	Profil educațional.
AO „Centru de distracții”	or. Orhei, str. V. Lupu, 161/2	Dezvoltarea artistismului în rândul tinerilor.
Centrul multifuncțional „Renaștere”	or. Rîșcani, str. Trandafirilor, 18 Tel. 0256 2-83-80	Servicii sociale (plasament temporar, consiliere psihologică, asistență medicală primară, etc.)
AO de Binefacere „Pelerin”	or. Rîșcani str. Independenței, 13 ap. 78	Asistență socială și psihologică.
ONG „Muza”	or. Ștefan Vodă str. Livezilor nr.1 Tel. 024293500	Programe pentru minori.
Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „Neovita”	or. Telenești str. Ștefan cel Mare 5 bir. 301, Tel. 0258-2-47-12	Servicii de sănătate prietenoase tinerilor prin informare acestora despre modul de viață sănătos.
Centrul de Plasament pentru copii separați de părinți „Aproape de tine”	or. Telenești Tel. 0258-2-10-74	Protecție temporară a copilului aflat în dificultate, socializarea și reintegrarea lui în familia biologică sau în comunitate.
Centrul Comunitar Multifuncțional,, Filantropie,,	or. Telenești, s. Verejeni Tel. 0258 67 4 54	Servicii de plasament temporar și protecția familiilor social vulnerabile.
Fundația Creștină „Titus”	or. Telenești, str. Renașterii 49 Tel. 0258-2-24-67	Acordă ajutor oamenilor aflați în dificultate și copiilor din familii social vulnerabile.
AO „Centrul psiho-social”	or. Vulcănești str. Chirova 30 tel.068133866	Protecția, reabilitarea, reabilitarea persoanelor care sunt victime ale violenței domestice, traficul de persoane, asistența juridică și psihologică.

VI. CONCLUZII

În concluzie este foarte important să evidențiem că, spre deosebire de alte instituții ale căror scopuri, cel puțin prin felul în care au fost formulate, le aparțin exclusiv, organul de probațiune și-a fixat un scop care necesită a fi îndeplinit de oricare dintre organizațiile locale, precum și de orice cetățean al comunității respective. Rezultatele pozitive ale activității de probațiune se răsfrâng doar indirect asupra instituției probațiunii, însă acțiunea directă, în termeni de beneficii, se răsfrânge asupra comunității locale, iar la scară largă, asupra societății. Tocmai acesta este argumentul pe care ar trebui să-l invoce birourile de probațiune la momentul negocierii acordurilor de colaborare cu partenerii locali, din perspectiva oferirii serviciilor de asistență, și nu numai.

VII. BIBLIOGRAFIE

1. Durnescu I. (coord). *Manualul consilierului de reintegrare socială și supraveghere*. Craiova: Editura Themis, 2001, p. 76-87. Ulianovschi X., Golubțov I., Zaharia V., Cojocaru V. *Ghidul consilierului de probațiune*. Institutul de Reforme Penale. Chișinău, 2004;
2. Zaharia V. ș.a. *Ghidul consilierului de probațiune*. Chișinău: „BonsOffices” SRL, 2009;
3. Victor Zaharia, Vitalie Popa, Vladimir Popa, Hans-Gunnar Stey, *Manualul consilierului de probațiune*, Chișinău 2011;
4. Vladimir Popa, Sergiu Mărgărint, Victor Zaharia, Igor Dolea, *Ghid privind focalizarea resurselor disponibile în comunitate către nevoile beneficiarului probațiunii, IRP*, Chișinău 2013;
5. Cotoeanu I., Seche L., Seche M. *Dicționar explicativ al limbii române*. București: Editura Univers Enciclopedic, 1998;
6. Maria Bulgaru, Marcela Dilion, Isac Oxana, Stela Milicenco, *Metode și tehnici în asistența socială, USM*; Chișinău 2002;
7. Durnescu I. (coord.) *Manualul consilierului de reintegrare și supraveghere*. Craiova: Editura Themis, 2002;
8. Legea nr. 8 din 14.02.2008, cu privire la probațiune, publicat în Monitorul Oficial, 13.06.2008, Nr. 103-105;